

7/1149

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : B.19.0.HUK.0. 610-[2011-7/1149] 764

Konu : Yazılı Soru Önergesi

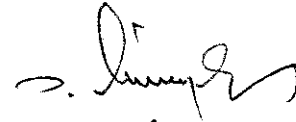
06.12.2011* 57579

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/11/2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-30309 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları konusu Aydın Milletvekili Sn. Prof. Dr. Metin Lütfi BAYDAR tarafından verilen 7/1149 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Devlet Bakanı

EKLER:

- 1- Cevap yazısı (3 sayfa)

Aydın Milletvekili Sn. Metin Lutfi BAYDAR tarafından verilen 7/1149 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar aşağıda yer almaktadır;

6439 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 174 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 13/12/1983 Gün Ve 174 sayılı Bakanlıkların Kuruluş Ve Görev Esasları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Kaldırılması ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 202 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un Amaç başlıklı 1 inci maddesinde; "Bu Kanunun amacı, kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkili, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülebilmesi için bakanlıkların kurulmasına, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir." denilmektedir. Anılan Kanunun Kapsam başlıklı 2 inci maddesinde de, "Bu Kanun, Milli Savunma Bakanlığı hariç diğer bakanlıkların merkez, taşra, yurt dışı teşkilatları ile bağlı ve ilgili kuruluşlarını kapsar." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu Kanunun "Bakanlık merkez teşkilatı" başlıklı 6 ncı maddesinin (b) fıkrasında da; "Bakana ve anahizmet birimleri ile bağlı ve ilgili kuruluşlara istişari mahiyette yardımcı olan teknik, idari, hukuki ve mali konularda faaliyette bulunan danışma ve denetim birimlerinin kurulacağı" belirtilmiştir.

Aynı Kanunun 12 nci maddesinin (a) fıkrasında da, Bakanlık merkez teşkilatında ihtiyaca göre Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın kurulabileceğine yönelik düzenleme yapılmıştır. Dolayısıyla, Bakanlıkların görevleri, yetkileri ve teşkilatlanmasına ilişkin esas ve usulleri belirleyen söz konusu Kanun uyarınca; Bakanlıklar nezdinde kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkili, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli olan birimlerden birisi de Teftiş Kurulu Başkanlığıdır.

Ancak, 06/04/2011 tarih ve 6223 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanarak çıkarılan 637 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamesi ile kurulan Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin bakanlığın hizmet birimlerinin sayıldığı ve "hizmet birimleri" başlıklı 6 ncı maddesinin (ğ) fıkrasında belirtilen Dış Ticaret Müsteşarlığı Kontrolörleri Başkanlığı, "Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 653 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 nci maddesi ile **"Denetim Hizmetleri Başkanlığı"** olarak değiştirilmiş olup, denetim, soruşturma yetkisine haiz olan Dış Ticaret Müsteşarlığı Kontrolörlerinin ünvanı Dış Ticaret Uzmanı olarak değiştirilmiştir.

Bütün bunlara göre; 6439 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 174 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 13/12/1983 Gün ve 174 Sayılı Bakanlıkların Kuruluş Ve Görev Esasları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Kaldırılması Ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 202 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun kapsamında Bakanlıklarda hizmet birimlerinden birisi olarak Teftiş Kurulu Başkanlığının kurulabileceği hükmüne bağlandığı halde; denetim, inceleme soruşturma gibi görevleri yerine getirmek üzere; Ekonomi Bakanlığında Denetim Hizmetleri Başkanlığı kurulmuş olup, bu birimde Dış Ticaret Uzmanları istihdam edilmektedir.

Bu kapsamda;

Soru 1- Bakanlıkların teşkilatlanması ile ilgili mer'i Kanuna göre, Bakanlık nezdinde inceleme, denetim, soruşturma gibi görevleri ifa etmek üzere Teftiş Kurulu Başkanlığı kurulması gerekirken Ekonomi Bakanlığında niçin **Denetim Hizmetleri Başkanlığı** kurulmuştur?

Cevap 1- 27/09/1984 tarihli ve 3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 174 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 13/12/1983 Gün ve 174 Sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Kaldırılması ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 202 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 12'nci maddesinde, Bakanlık ve Bakanlık bağı kuruluşlarının merkez teşkilatında ihtiyaca göre denetim birimi olarak Teftiş Kurulu Başkanlığı kurulabileceği düzenlenmiştir.

Kanun metninde de belirtildiği üzere, Teftiş Kurulu Başkanlığının ihtiyaca göre kurulacağı düzenlenmiştir. Başbakanlık bağı kuruluşu olarak kurulan Dış Ticaret Müsteşarlığı (mülga) merkez teşkilatında da denetim birimi olarak "Dış Ticaret Kontrolörleri Kurulu Başkanlığı" oluşturulmuş, denetim, inceleme, soruşturma faaliyetleri Dış Ticaret Kontrolörleri Kurulu Başkanlığı tarafından ifa edilmiştir.

Zaman içerisinde denetim hizmetlerinden beklenenlerin değişmesi sonucunda, denetim görevinin İdareye yol gösterici olması, idari işlem sürecinde karar alma mekanizmasını güçlendiren, buna ışık tutan bir yapıya kavuşması amacıyla denetim birimlerinin yapısının da değiştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Öte yandan, 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri ile Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu'nun 1'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendinin 3'üncü alt bendinde 3046 sayılı Kanunda değişiklik ve yeni düzenlemeler yapılabileceği hususu yer almaktadır.

Bu itibarla, Bakanlığımız bünyesinde; 653 sayılı KHK ile getirilen düzenleme ile; 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Denetim Hizmetleri Başkanlığı oluşturularak aynı KHK'nin 15'inci maddesi ile de görevleri belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 08/06/2011 tarihli ve 27958 sayılı Resmi Gazete'de (Mükerrer) yayımlanan 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile, "Denetim Hizmetleri Başkanlığı" adlı bir birim oluşturulmuştur.

Bu çerçevede, Bakanlığımız teşkilatında yapılan söz konusu düzenleme kamuda örnekleri olan bir yapının devamını teşkil etmektedir.

Soru 2- Söz konusu birimde Müfettiş/kontrolör ünvanı ile personel çalıştırılması gerekirken niçin "Uzman" ünvanı ile personel görevlendirilmiştir?

Cevap 2- 637 sayılı KHK'nin 15'inci maddesinin birinci fıkrasında, Denetim Hizmetleri Başkanlığının, bir Başkan ile Başkanlığa tahsisli kadrolarda görev yapan yeterli sayıda Dış Ticaret Uzmanı ve Dış Ticaret Uzman Yardımcısından oluşacağı, üçüncü fıkrasında da denetime tabi gerçek ve tüzel kişilerin, gizli dahi olsa bütün belge, defter ve bilgileri ibraz etmek, para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ilk talep halinde Başkanlıkta görevli Dış Ticaret Uzmanlarına göstermek ve bu Dış Ticaret Uzmanlarının saymasına ve incelemesine yardımcı olmak zorunda oldukları, Başkanlıkta görevli Dış Ticaret Uzmanlarının, görevleri sırasında tüm resmi daire, kurum, kuruluş ve kamuya yararlı derneklerle, gerçek ve tüzel kişilerden gerekli yardım, bilgi, evrak kayıt ve belgeleri istemeye yetkili bulundukları, kanuni bir engel olmadıkça bu isteğin yerine getirilmesinin zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Denetim Hizmetleri Başkanlığında görevli Dış Ticaret Uzmanları, müfettiş veya kontrolörlere verilen yetkilere sahip olup denetim görevi icra etmekle yükümlüdürler. Denetim görevi icra eden memurların unvanının müfettiş veya kontrolör olmasını gerektiren bir

mevzuat hükmüne rastlanılmamıştır. Denetim görevi icra edecek memurların ünvanları, kurumların kadro cetvellerinde gösterilmektedir. Öte yandan, hâlihazırda Denetim Hizmetleri Başkanlığında görev yapan Dış Ticaret Uzman ve Uzman Yardımcıları, 637 sayılı KHK'nin geçici 3'üncü maddesinin 16'ncı fıkrası uyarınca anılan kadrolara atanmış sayılan Dış Ticaret Başkontrolörleri, Dış Ticaret Kontrolörleri ve Stajyer Dış Ticaret Kontrolörleridir.

Dış Ticaret Kontrolörlerinin, Dış Ticaret Uzmanı kadrolarına atanması sağlanarak meslek grupları arasındaki farklılıklar giderilmiş, Bakanlıkta tek tip kariyer memurluğu sistemi kurulmuştur. Bu itibarla Bakanlık meslek memurları için özlük, mesleki donanım ve çalışma koşulları ve iş huzuru açısından benzer koşulları sağlanmış olmaktadır. Yapılan düzenleme ile kariyer memurluğunda homojen bir yapının kurulmasıyla iş verimliğinin daha yüksek olacağı öngörülmektedir.

Söz konusu personelin ünvanı uzman olmakla beraber 653 sayılı KHK ile Denetim Hizmetleri Başkanlığının görev tanımında eski uygulamaya nazaran bir değişiklik yapılmamış, denetim, inceleme, soruşturma yetkileri devam ettirilmiştir.

Diğer taraftan, Bakanlığımıza bağlı Denetim Hizmetleri Başkanlığına tahsisli kadrolara atanma, Başkanlığa tahsisli kadrolarda görev yapan Dış Ticaret Uzmanlarının görev, yetki ve sorumlulukları ile Başkanlığın çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenecektir.